

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту рішення Білгород-Дністровської міської ради «Про затвердження «Порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського»

Аналіз регуляторного впливу є невід'ємною частиною процесу розробки та впровадження ефективних механізмів державного регулювання, що забезпечують досягнення соціально-економічних та екологічних цілей, визначених у законодавстві.

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», регуляторні акти повинні сприяти створенню сприятливих умов для розвитку підприємництва, не обмежуючи конкуренцію та захищаючи інтереси громадян. У цьому контексті важливою складовою є аналіз впливу регуляторних актів на різні соціальні та економічні процеси в межах міста.

Методику підготовки аналізу регуляторного впливу для застосування розробниками проектів регуляторних актів затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 року № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта»

I. Визначення проблеми

На сьогоднішній день відсутня чітка регламентація процедури видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського. Це призводить до несанкціонованих або неякісних робіт, що порушують благоустрій, погіршують зовнішній вигляд міських територій, створюють небезпеку для громадян і спричиняють додаткові витрати для місцевих бюджетів на відновлення пошкоджених об'єктів.

Статтею 26¹ Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що порушення об'єктів благоустрою, пов'язане з виконанням суб'єктами господарювання земляних та ремонтних робіт, здійснюється на підставі дозволу на порушення об'єктів благоустрою виконавчого органу сільської, селищної, міської ради (далі - дозвіл).

Для реалізації вимог зазначеної статті, постановою Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 р. №870 було затверджено «Типовий порядок видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою». Однак цей порядок є узагальненим і не містить конкретних умов та вимог, які відповідають специфіці та потребам міста Білгорода-Дністровського.

Типовий порядок, застосовується в загальному контексті та не враховує специфічних умов, таких як інфраструктурні особливості, екологічна ситуація та соціальні потреби Білгород-Дністровської міської територіальної громади, що в свою чергу ускладнює ефективну організацію благоустрою на місцевому рівні.

Частиною третьою статті 26¹ Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено можливість органом місцевого самоврядування затвердження місцевих порядків, тобто Білгород-Дністровська міська рада має повноваження на затвердження «Порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського» на підставі типового.

Порушення благоустрою без належного контролю створює небезпеку для здоров'я та безпеки громадян, зокрема у випадку несанкціонованих земельних робіт або неякісного відновлення дорожнього покриття.

Основні групи (підгрупи), на які проблема відсутності «Порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського» справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	

Ринкові механізми передбачають саморегуляцію суб'єктів господарювання без прямого втручання держави чи органів місцевого самоврядування. Однак у випадку порушення об'єктів благоустрою такі механізми не працюють ефективно через:

суспільний характер благоустрою: об'єкти благоустрою є суспільним благом, а їхній стан прямо впливає на якість життя всіх мешканців громади. Підприємства або фізичні особи, які виконують роботи, часто орієнтовані лише на власні інтереси, а не на збереження чи відновлення благоустрою;

відсутність економічних стимулів: у підприємців і підрядників немає економічної мотивації дотримуватися стандартів благоустрою чи відновлювати пошкоджені об'єкти належним чином, якщо це не регламентовано законодавчо;

незбалансованість інтересів: суб'єкти господарювання прагнуть мінімізувати витрати, що може призводити до зниження якості відновлювальних робіт або до ухилення від дотримання правил. Це створює ризики для громади та інфраструктури міста.

Внаслідок зазначених чинників ринкові механізми не здатні забезпечити належний стан благоустрою та відповідальність за його порушення.

Діючі регуляторні акти, такі як Типовий порядок видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою, не забезпечують вирішення проблеми в повному обсязі, що буде відповідати потребам Білгород-Дністровської міської територіальної громади з наступних причин:

узагальненість норм: типовий порядок, визначений на державному рівні, не враховує специфічних умов та потреб територіальної громади, таких як стан інфраструктури, екологічні особливості та соціальні фактори міста.

відсутність деталізації процедур видачі дозволів на порушення об'єктів благоустрою або відмови в їх видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання дозволів на території, що ускладнює процес видачі дозволів;

обмежений контроль: у діючих актах недостатньо прописані механізми моніторингу за виконанням дозволених робіт та відновленням об'єктів благоустрою, що призводить до систематичних порушень.

неактуальність місцевого регулювання: на рівні міста Білгорода-Дністровського немає затвердженого локального порядку, що адаптував би загальні норми до реальних потреб громади та забезпечив прозорість і ефективність процедур.

Підсумовуючи, вирішення порушеної проблеми можливе лише шляхом розробки та впровадження місцевого регуляторного акту, який би враховував специфіку міста та встановлював чіткі правила і вимоги для всіх учасників процесу.

II. Цілі державного регулювання

Основною метою державного регулювання є створення чіткого, прозорого та ефективного порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського, який враховуватиме особливості міста Білгород-Дністровського, забезпечить баланс інтересів громади, підприємств та органу місцевого самоврядування, а також сприятиме покращенню якості міського середовища.

Для досягнення цієї мети визначено наступні цілі державного регулювання:

упорядкування процедур видачі дозволів шляхом встановлення чітких і прозорих правил та вимог до отримання дозволів на порушення об'єктів благоустрою;

покращення стану благоустрою міста шляхом забезпечення відновлення об'єктів благоустрою після виконання робіт у повній відповідності до встановлених стандартів та зменшення кількості пошкоджень;

зменшення адміністративного навантаження шляхом оптимізації процесу взаємодії між заявниками та органами місцевого самоврядування;

забезпечення соціальної справедливості та безпеки шляхом підвищення комфортності проживання мешканців завдяки якісному благоустрою;

забезпечення ефективного використання ресурсів громади шляхом зниження витрат бюджету Білгород-Дністровської міської територіальної громади на відновлення пошкоджених об'єктів благоустрою та забезпечення раціонального підходу до планування і реалізації робіт з благоустрою.

Ці цілі безпосередньо спрямовані на розв'язання існуючої проблеми та створення сприятливих умов для сталого розвитку міста Білгород-Дністровського, забезпечуючи водночас інтереси громади, бізнесу та органів місцевого самоврядування.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Для досягнення цілей державного регулювання розглядаються наступні альтернативи:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1: Відсутність додаткового регулювання, продовжувати керуватися в роботі Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року №870 «Про затвердження Типового порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою»	Відмова від впровадження будь-якого місцевого регуляторного акта. У цьому випадку використовуються лише загальні положення чинного законодавства без врахування особливостей міста Білгорода-Дністровського. Наслідком буде збереження існуючих проблем через відсутність чітких процедур та критеріїв видачі дозволів.
Альтернатива 2: Затвердження порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського	Розробка та затвердження регуляторного акта, що враховує специфіку міста. Порядок деталізує процедури видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського, встановлює стандарти щодо відновлення об'єктів благоустрою та чіткі строки виконання робіт. Це сприятиме прозорості процесу та забезпечить баланс інтересів громади й суб'єктів господарювання.

Альтернатива 1 дозволяє уникнути додаткових затрат на розробку нового регуляторного акта, проте не вирішує наявних проблем.

Альтернатива 2 пропонує системний підхід до вирішення проблеми з урахуванням місцевих умов, що відповідає потребам громади та законодавчим вимогам.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Відсутність додаткового регулювання, продовжувати керуватися в роботі Постановою	1. Відсутність витрат на розробку, затвердження та впровадження нового регуляторного акта. 2. Збереження високого рівня корупційних ризиків через непрозорість	Відсутні витрати

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року №870 «Про затвердження Типового порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою»	процедур. 3. Зменшення надходжень до місцевого бюджету через несанкціоновані роботи та ухилення від компенсацій за порушення благоустрою. 4. Погіршення інвестиційного клімату через нестабільність правил для бізнесу. 5. Вплив на міжнародний імідж через невиконання зобов'язань у сфері прозорості.	
Альтернатива 2: Затвердження порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського	1. Збільшення прозорості та зменшення корупційних ризиків у сфері видачі дозволів. 2. Покращення інвестиційного клімату завдяки зрозумілим і стабільним правилам. 3. Позитивний вплив на позиції України в міжнародних рейтингах через зменшення корупційних можливостей. 4. Витрати на розробку, впровадження та адміністрування місцевого регуляторного акта. 5. Можливі витрати на навчання працівників та інформування громадян і суб'єктів господарювання про нові правила.	Відсутні витрати

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Відсутність додаткового регулювання, продовжувати керуватися в роботі Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року №870 «Про затвердження Типового порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою»	1. Відсутність змін у процедурі, що не вимагає додаткового залучення громадян до нових правил. 2. Погіршення якості життя через пошкодження об'єктів благоустрою та відсутність гарантій їх відновлення. 3. Ризик для здоров'я та безпеки громадян через нерегульоване виконання робіт, що може створювати аварійні ситуації.	Відсутні витрати
Альтернатива 2: Затвердження порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського	Покращення якості життя завдяки чіткому регулюванню порушень благоустрою та обов'язковому відновленню об'єктів. Забезпечення доступу громадян до актуальної інформації про порушення благоустрою. Можливі витрати часу на ознайомлення з новими правилами.	Відсутні витрати

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	3	25	1837	1865
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0	0,16	1,34	98,5	100

*Кількість суб'єктів господарювання зазначено орієнтовно, згідно наявних станом на 30.11.2025 року

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Відсутність додаткового регулювання, продовжувати керуватися в роботі Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року №870 «Про затвердження Типового порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою»	Відсутність додаткових адміністративних витрат на адаптацію до нових правил. Збереження свободи дій для виконання робіт без затверджених стандартів. Збільшення ризику штрафів через відсутність чітких правил. Зниження конкурентоспроможності підприємств через можливі конфлікти з громадою або органами влади.	Відсутні витрати
Альтернатива 2: Затвердження порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського	Підвищення конкурентоспроможності через чіткі та прозорі правила. 2. Зниження ризиків адміністративних штрафів завдяки зрозумілим процедурам. Можливість планування інвестицій у сферу благоустрою з урахуванням чітких вимог. Стимулювання інновацій та підвищення якості виконання робіт. Додаткові адміністративні витрати на отримання дозволів і дотримання нових вимог. Збільшення витрат на відновлення об'єктів благоустрою за встановленими стандартами.	Відсутні витрати

Підсумовуючи: Альтернатива 2 забезпечує довгострокові вигоди для всіх сторін, сприяє впорядкуванню робіт і підвищенню безпеки та якості благоустрою забезпечує, в тому числі і покращення міської інфраструктури. Незначні початкові витрати компенсуються прозорістю, стабільністю та зменшенням ризиків у майбутньому. Альтернатива 1, навпаки, не вирішує проблеми та створює передумови для подальшого погіршення ситуації.

Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва окремо кількісно визначити витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта).

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Відсутність додаткового регулювання, продовжувати керуватися в роботі Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року №870 «Про затвердження Типового порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою»	Відсутні витрати
Альтернатива 2: Затвердження порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського	Відсутні витрати

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: Відсутність додаткового регулювання, продовжувати керуватися в роботі Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року №870 «Про затвердження Типового порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою»	1	Цілі майже не досягаються: проблема зберігається, благоустрій залишається хаотичним, ризики для громадян і суб'єктів господарювання залишаються високими.
Альтернатива 2: Затвердження порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського	4	Цілі досягаються повною мірою: проблема вирішується завдяки встановленню прозорих правил, підвищується якість благоустрою, зменшуються ризики.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: Відсутність додаткового регулювання, продовжувати керуватися в роботі Постановою Кабінету Міністрів України від	Відсутні	Відсутні	Альтернатива неефективна, оскільки не вирішує проблему, а навпаки погіршує благоустрій міста та створює додаткове навантаження на бюджет громади.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
30 жовтня 2013 року №870 «Про затвердження Типового порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою»			
Альтернатива 2: Затвердження порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського	Покращення благоустрою та підвищення якості життя громадян. Зменшення кількості несанкціонованих робіт, які створюють незручності для мешканці	Відсутні	Ефективна альтернатива, що дозволяє досягти цілей із мінімальними витратами порівняно з вигодами.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: Відсутність додаткового регулювання, продовжувати керуватися в роботі Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року №870 «Про затвердження Типового порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою»	Відсутність додаткового регулювання збільшує хаос у сфері благоустрою, спричиняє додакові витрати	Зростання тіньової економіки, погіршення загального благоустрою міста та його привабливості, а також виникають корупційні ризики.
Альтернатива 2: Затвердження порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського	Встановлення порядку забезпечує прозорість, ефективність і довгостроковий позитивний вплив на якість життя в місті.	Можливість відстрочки впровадження через бюрократичні затримки або супротив окремих груп.

Обраною альтернативою є затвердження порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського (Альтернатива 2), оскільки вона дозволяє досягти повного вирішення проблеми (бал результативності - 4) і приносить суттєві вигоди, які значно перевищують витрати.

Ризики впливу зовнішніх чинників оцінюються як помірні, але можуть бути мінімізовані шляхом проведення інформаційної кампанії серед мешканців міста.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для забезпечення розв'язання проблеми порушення об'єктів благоустрою на території Білгород-Дністровської міської територіальної громади пропонується впровадження регуляторного акта (проекту рішення) «Про затвердження «Порядку видачі переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського».

Механізми впровадження регуляторного акта:

1. Правове регулювання шляхом встановлення чітких правил і процедур для подання заяви на отримання дозволу, розгляду заяви компетентним органом та прийняття рішення щодо видачі, відмови, переоформлення, анулювання чи видачі дубліката дозволу.
2. Прозорість та доступність шляхом запровадження публічного доступу до інформації щодо умов і порядку видачі дозволів, причин відмов у дозволах тощо.
3. Контроль завдяки впровадженню постійного моніторингу виконання умов дозволів та контроль за дотриманням норм благоустрою.

Заходи для впровадження регуляторного акта:

1. Затвердження порядку відповідним рішенням міської ради.
2. Поширення інформації про новий порядок через офіційний вебсайт громади, соціальні мережі, місцеві ЗМІ.
3. Регулярна оцінка ефективності впровадженого регуляторного акта.

Ці механізми та заходи дозволять забезпечити ефективне розв'язання проблеми, підвищити рівень благоустрою громади та сприяти сталому розвитку.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Прийняття регуляторного акта «Порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського» не потребує утворення нового виконавчого органу чи створення нового структурного підрозділу, а також залучення додаткових кадрових ресурсів. Отже, впровадження та виконання вимог регуляторного акта не потребує додаткових фінансових, матеріальних чи трудових витрат з боку органів місцевого самоврядування.

Оскільки видача дозволу на порушення об'єктів благоустрою або переоформлення, відмова у видачі, припинення дії дозволу на території Білгород-Дністровської міської територіальної громади здійснюється безоплатно суб'єкти звернення (фізичні та юридичні особи) не несимуть додаткових витрат у зв'язку з прийняттям та впровадженням регуляторного акта.

Враховуючи, що частка суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання перевищує 10 відсотків, для аналізу регуляторного впливу проведено розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва), що додається.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований регуляторний акт «Про затвердження Порядку видачі, переоформлення, відмови у видачі, припинення дії дозволу на порушення об'єктів благоустрою на території міста Білгорода-Дністровського» передбачається безстроковим. Такий строк дії є доцільним, оскільки:

проблема, яка регулюється цим актом, має постійний характер і вимагає системного вирішення;

безстроковий характер дозволить уникнути необхідності регулярного оновлення документа та забезпечити стабільність у правовому регулюванні;

у разі змін у законодавстві або потреб громади передбачена можливість внесення змін до регуляторного акта.

Регулярне відстеження результативності дії акта дасть змогу вчасно реагувати на зміни в умовах чи ефективності реалізації.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Для оцінки результативності дії регуляторного акта визначено такі кількісні показники:

кількість виданих дозволів на порушення об'єктів благоустрою - прогнозне значення на перший рік 47;

кількість відмов у видачі дозволів, обґрунтованих порушенням умов благоустрою - прогнозне значення на перший рік 5;

кількість скарг від заявників щодо процесу видачі дозволів - прогнозне значення на перший рік 0;

кількість складених протоколів про адміністративні правопорушення вимог статті 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення - прогнозне значення на перший рік 37;

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Для відстеження результативності дії регуляторного акта плануються такі заходи:

1. Базове відстеження результативності:

строк проведення: через 6 місяців після набрання чинності регуляторним актом;

метод: статистичний;

вид даних: статистичні дані органу, відповідального за видачу дозволів.

2. Повторне відстеження результативності:

строк проведення: через 2 роки після набрання чинності регуляторним актом;

метод: комбінований (статистичний та соціологічний);

вид даних: статистичні дані органу, відповідального за видачу дозволів та опитування заявників щодо задоволеності процесом;

цільова група: всі зацікавлені сторони, включаючи органи місцевого самоврядування.

3. Періодичне відстеження результативності:

строк проведення: кожні 3 роки після повторного відстеження.

метод: комбінований (статистичний та соціологічний).

вид даних: статистичні дані органу, відповідального за видачу дозволів та опитування заявників щодо задоволеності процесом;

цільова група: всі зацікавлені сторони, включаючи органи місцевого самоврядування.